FÖRENTA NATIONERNAS STADGA

och

STADGA FÖR DEN INTERNATIONELLA DOMSTOLEN

FÖRORD

Förenta Nationernas stadga undertecknades den 26 juni 1945 i San Francisco vid avslutningen av "De förenade nationernas" konferens om en internationell organisation och trädde i kraft den 24 oktober 1945. Stadgan för Internationella domstolen är en del av Förenta Nationernas stadga.

Ändringar av artiklarna 23, 27 och 61 i stadgan antogs av generalförsamlingen den 17 december 1963 och trädde i kraft den 31 augusti 1965. Ytterligare en ändring av artikel 61 antogs av generalförsamlingen den 20 december 1971 och trädde i kraft den 24 september 1973. Ändring av artikel 109 antogs av generalförsamlingen den 20 december 1965 och trädde i kraft den 12 juni 1968.

Genom ändringen av artikel 23 utvidgas säkerhetsrådets medlemstal från elva till femton. Den ändrade artikel 27 innehåller bestämmelser om att säkerhetsrådets beslut i procedurfrågor skall antas med bifall av nio medlemmar (mot tidigare sju) och i alla andra frågor med bifall av nio medlemmar (mot tidigare sju), bland dem alla säkerhetsrådets fem fasta medlemmar.

Genom den ändring av artikel 61 som trädde i kraft den 31 augusti 1965 utökades det ekonomiska och sociala rådets medlemsantal från arton till tjugosju. Genom den senare ändringen av samma artikel, med ikraftträdande den 24 september 1973, utökades rådets medlemsantal ytterligare, från tjugosju till femtiofyra.

Ändringen av artikel 109 gäller den första paragrafen i denna artikel. Den innehåller bestämmelser om att en allmän konferens av Förenta Nationernas medlemmar med ändamål att ta stadgan under omprövning må hållas på tid och plats som fastställs genom beslut med två tredjedelars majoritet av generalförsamlingens medlemmar och beslut av nio medlemmar (tidigare sju) av säkerhetsrådet, oavsett vilka.

Paragraf 3 av artikel 109 vilken föreskriver behandling av förslag att sammankalla en sådan konferens vid generalförsamlingens tionde ordinarie möte har bibehållits i sin ursprungliga lydelse som kräver beslut av "sju medlemmar av säkerhetsrådet, oavsett vilka", eftersom denna paragraf blev föremål för åtgärd 1955 av generalförsamlingen vid dess tionde ordinarie möte och av säkerhetsrådet.

***

På följande sidor återges den officiella svenska översättningen av Förenta Nationernas stadga.

FÖRENTA NATIONERNAS STADGA

VI, DE FÖRENADE NATIONERNAS FOLK, BESLUTNA

att rädda kommande släktled undan krigets gissel, som två gånger under vår livstid tillfogat mänskligheten outsägliga lidanden,

att ånyo betyga vår tro på de grundläggande mänskliga rättigheterna, på den enskilda människans värdighet och värde, på lika rättigheter för män och kvinnor samt för stora och små nationer

att skapa de villkor, som äro nödvändiga för upprätthållande av rättvisa och aktning för förpliktelser, härrörande ur fördrag och andra källor till den internationella rätten,

att främja sociala framsteg och bättre levnadsvillkor under större frihet,

OCH ATT I DESSA SYFTEN

öva fördragsamhet och leva tillsammans i fred med varandra såsom goda grannar,

förena våra krafter till upprätthållande av internationell fred och säkerhet,

godtaga grundsatser och införa metoder, som giva säkerhet för att vapenmakt icke kommer till användning annat än i gemensamt intresse, samt

anlita internationella verksamhetsformer för att främja sociala och ekonomiska framsteg för alla folk;

HAVA ÖVERENSKOMMIT ATT FÖRENA VÅRA ANSTRÄNGNINGAR FÖR ATT FÖRVERKLIGA DESSA SYFTEMÅL.

I enlighet härmed hava våra regeringar genom sina i San Francisco församlade ombud, vilka företett fullmakter, som befunnits i god och behörig form, enats om föreliggande Förenta Nationernas stadga och upprätta härmed en internationell organisation, som skall bära namnet Förenta Nationerna.

KAPITEL I.

ÄNDAMÅL OCH GRUNDSATSER.

Artikel 1.

Förenta Nationernas ändamål äro:

1. att upprätthålla internationell fred och säkerhet och att i detta syfte dels vidtaga verksamma kollektiva åtgärder för att förebygga och undanröja hot mot freden samt för att undertrycka angreppshandlingar eller andra fredsbrott, dels genom fredliga medel och i överensstämmelse med rättvisans och den internationella rättens principer tillrättalägga eller lösa internationella tvister eller saklägen, som kunna leda till fredsbrott;

2. att mellan nationerna utveckla vänskapliga förbindelser, grundade på aktning för principen om folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt samt vidtaga andra lämpliga åtgärder för att befästa världsfreden:

3. att åstadkomma internationell samverkan vid lösande av internationella problem av ekonomisk, social, kulturell eller humanitär art samt vid befordrande och främjande av aktningen för mänskliga rättigheter och grundläggade friheter för alla utan åtskillnad med avseende på ras, kön, språk eller religion;

4. att utgöra en medelpunkt för samordnande av nationernas verksamhet för dessa gemensamma syften.

Artikel 2.

Organisationen och dess medlemmar skola vid fullföljandet av de i artikel 1 angivna ändamålen handla i överensstämmelse med följande grundsatser:

1. Organisationen grundar sig på principen om samtliga medlemmars suveräna likställdhet.

2. Alla medlemmar skola för att samtliga skola komma i åtnjutande av de rättigheter och förmåner, som följa av medlemskapet, ärligt fullgöra de förpliktelser, som de åtagit sig enligt denna stadga.

3. Alla medlemmar skola lösa sina internationella tvister med fredliga medel på sådant sätt, att internationell fred och säkerhet samt rättvisan icke sättas i fara.

4. Alla medlemmar skola i sina internationella förbindelser avhålla sig från hot om eller bruk av våld, vare sig riktat mot någon annan stats territoriella integritet eller politiska oberoende,eller på annat sätt oförenligt med Förenta Nationernas ändamål.

5. Alla medlemmar skola lämna Förenta Nationerna allt bistånd i varje åtgärd, som organisationen företar i överenstämmelse med denna stadga, samt avhålla sig från att lämna bistånd åt någon stat, mot vilken Förenta Nationerna vidtager förebyggande åtgärder eller tvångsåtgärder.

6. Organisationen skall sörja för, att stater, som ej äro medlemmar av Förenta Nationerna, handla i överensstämmelse med dessa grundsatser, i den mån detta kräves för upprätthållande av internationell fred och säkerhet.

7. Ingen bestämmelse i denna stadga berättigar Förenta Nationerna att ingripa i frågor, son väsentligen falla inom vederbörande stats egen behörighet, eller kräver, att medlemmarna hänskjuta sådana frågor till lösning enligt denna stadga. Denna grundsats skall dock ej utgöra hinder för vidtagande av tvångsåtgärder jämlikt kapitel VII.

KAPITEL II.

MEDLEMSKAP.

Artikel 3.

Ursprungliga medlemmar av Förenta Nationerna äro de stater som, sedan de deltagit i de förenade nationernas konferens om internationell organisation i San Francisco eller tidigare undertecknat de förenade nationernas deklaration av den 1 januari 1942, underteckna föreliggande stadga och ratificera den i överensstämmelse med artikel 110.

Artikel 4.

1. Medlemskap i Förenta Nationerna står öppet för alla andra fredsälskande stater; vilka åtaga sig de förpliktelser som denna stadga ålägger och enligt organisationens uppfattning kunna och vilja uppfylla dessa förpliktelser.

2. Upptagande av sådan stat till medlem av Förenta Nationerna sker genom beslut av generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet.

Artikel 5.

Medlem av Förenta Nationerna, mot vilken förebyggande åtgärder eller tvångsåtgärder vidtagits av säkerhetsrådet, kan avstängas från utövande av medlemskapet åtföljande rättigheter och privilegier genom beslut av generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet. Säkerhetsrådet kan återinsätta vederbörande stat i utövandet av dessa rättigheter och privilegier.

Artikel 6.

Medlem av Förenta Nationerna, som framhärdar i att kränka denna stadgas grundsatser, kan uteslutas från organisationen av generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet.

KAPITEL III.

ORGAN.

Artikel 7.

1. Som Förenta Nationernas huvudorgan upprättas: en generalförsamling, ett säkerhetsråd, ett ekonomiskt och socialt råd, ett förvaltarskapsråd, en internationell domstol samt ett sekretariat.

2. De biträdande organ, som befinnas nödvändiga, må upprättas i överensstämmelse med denna stadga.

Artikel 8.

Förenta Nationerna skall icke göra någon inskränkning i mäns och kvinnors behörighet att i varje ställning och på lika villkor deltaga i arbetet inom Förenta Nationernas huvudorgan och biträdande organ.

KAPITEL IV.

GENERALFÖRSAMLINGEN.

Sammansättning.

Artikel 9.

1. Generalförsamlingen består av samtliga medlemmar av Förenta Nationerna.

2. Medlem må hava högst fem ombud i generalförsamlingen.

Uppgifter och befogenheter.

Artikel 10.

Generalförsamlingen äger dryfta varje fråga eller angelägenhet, som faller inom ramen för denna stadga eller hänför sig till befogenheter och uppgifter tillkommande något av de organ, som avses i denna, samt äger, med förbehåll för vad i artikel 12 stadgas, framlägga förslag i dylika frågor eller angelägenheter för Förenta Nationernas medlemmar eller för säkerhetsrådet eller för bådadera.

Artikel 11.

1. Generalförsamlingen äger överväga de allmänna grundsatserna för samarbete vid upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, däribland principerna för nedrustning och reglering av rustningarna, samt äger framlägga förslag rörande dessa grundsatser för medlemmarna eller för säkerhetsrådet eller för bådadera.

2. Generalförsamlingen äger dryfta varje fråga rörande upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, som hänskjutits till den av någon medlem av Förenta Nationerna eller av säkerhetsrådet eller ock enligt artikel 35, moment 2, av stat, som ej är medlem av Förenta Nationerna, samt äger, med förbehåll för vad i artikel 12 stadgas, framlägga förslag i dylika frågor till vederbörande stat eller stater eller till säkerhetsrådet eller till både rådet och vederbörande stat eller stater. Varje dylik fråga, som påkallar handling, skall av generalförsamlingen hänskjutas till säkerhetsrådet före eller efter frågans dryftande.

3. Generalförsamlingen äger fästa säkerhetsrådets uppmärksamhet på saklägen, som äro ägnade att sätta internationell fred och säkerhet i fara.

4. Vad i denna artikel stadgas om generalförsamlingens befogenheter innebär ej någon inskränkning i den allmänna räckvidden av artikel 10.

Artikel 12.

1. Under det att säkerhetsrådet i fråga om viss tvist eller visst sakläge fullgör de uppgifter som tillkomma det enligt denna stadga skall generalförsamlingen ej framlägga något förslag angående ifrågavarande tvist eller sakläge, med mindre säkerhetsrådet därom hemställer.

2. Generalsekretaren skall med säkerhetsrådets samtycke underrätta generalförsamlingen vid varje möte om de ärenden rörande internationell fred och säkerhet, som äro föremål för säkerhetsrådets behandling, och likaledes underrätta generalförsamlingen eller, om denna ej är samlad, Förenta Nationernas medlemmar, så snart säkerhetsrådet slutar sin behandling av dessa ärenden.

Artikel 13.

1. Generalförsamlingen skall taga initiativ till utredningar och framlägga förslag i syfte att

a. befordra internationellt samarbete på det politiska området och främja den internationella rättens fortgående utveckling och dess kodifiering;

b. befordra internationellt samarbete på de ekonomiska, sociala och kulturella områdena samt inom uppfostran och hälsovård ävensom bidraga till att förverkliga mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla utan åtskillnad med avseende på ras, kön, språk eller religion.

2. Generalförsamlingens övriga åligganden, uppgifter och befogenheter med avseende på ovan i moment 1 b) omnämnda angelägenheter, framgå av kapitlen IX och X.

Artikel 14.

Med iakttagande av bestämmelserna i artikel 12 äger generalförsamlingen föreslå åtgärder för fredligt tillrättaläggande av varje sakläge, oavsett dess ursprung som församlingen anser vara ägnat att skada den allmänna välfärden eller de vänskapliga förbindelserna nationerna emellan, däri inbegripet saklägen uppkomna genom kränkning av de bestämmelser i denna stadga, som angiva Förenta Nationernas ändamål och grundsatser.

Artikel 15.

1. Generalförsamlingen skall taga del av årliga och särskilda rapporter från säkerhetsrådet. Dessa rapporter skola innefatta redogörelse för de åtgärder, som säkerhetsrådet beslutit eller vidtagit för att upprätthålla internationell fred och säkerhet. 2. Generalförsamlingen skall taga del av rapporter från Förenta Nationernas övriga organ.

Artikel 16.

Generalförsamlingen - skall fullgöra sådana uppgifter i fråga om det internationella förvaltarskapssystemet, som tillkomma den jämlikt kapitlen XII och XIII, däri inbegripet godkännande av förvaltarskapsavtal avseende områden, vilka ej angivits såsom strategiska.

Artikel 17.

1. Generalförsamlingen skall granska och fastställa organisationens budget.

2. Kostnaderna för organisationen skola bestridas av medlemmarna enligt av generalförsamlingen uppgjord fördelning.

3. Generalförsamlingen skall granska och godkänna alla uppgörelser beträffande finanser och budget med de i artikel 57 omförmälda fackorganen samt granska varje sådant organs förvaltningsbudget för att framlägga förslag därom för vederbörande organ.

Omröstning.

Artikel 18.

1. Varje medlem av generalförsamlingen har en röst.

2. Generalförsamlingens beslut i viktiga frågor fattas med två tredjedels majoritet av närvarande och röstande medlemmar. Till sådana frågor höra förslag, som angå upprätthållande av internationell fred och säkerhet, val av icke ständiga medlemmar i säkerhetsrådet, val av medlemmar i det ekonomiska och sociala rådet, val av medlemmar i förvaltarskapsrådet enligt artikel 86, moment 1 c), upptagande av nya medlemmar i Förenta Nationerna, suspenderande av medlemskapet åtföljande rättigheter och privilegier, uteslutning av medlemmar, frågor rörande förvaltarskapssystemets tillämpning samt budgetfrågor.

3. Beslut i andra frågor, däribland fast ställande av ytterligare slag av frågor, som skola avgöras med två tredjedelars majoritet, fattas med bifall av flertalet av när varande och röstande medlemmar.

Artikel 19.

Medlem av Förenta Nationerna, som häftar för finansiella bidrag till organisationen, äger ej rösträtt i generalförsamlingen, om de oguldna beloppen sammanlagt uppgå till eller överstiga medlemmens fastställda bidrag till organisationen för de två sistförflutna hela åren. Generalförsamlingen äger dock medgiva dylik medlem rösträtt, om den finner, att uraktlåtenheten att betala beror av omständigheter, över vilka vederbörande stat ej kunna råda.

Förfarande.

Artikel 20.

Generalförsamlingen sammanträder till årliga ordinarie möten och, när omständigheterna så kräva, till extra möten. Extra möten sammankallas av generalsekreteraren på begäran av säkerhetsrådet eller flertalet medlemmar av Förenta Nationerna.

Artikel 21 .

Generalförsamlingen antager själv sin arbetsordning. Den väljer president för varje möte.

Artikel 22.

Generalförsamlingen äger tillsätta sådana biträdande organ, som den anser nödvändiga för fullgörande av sina uppgifter.

KAPITEL V.

SÄKERHETSRÅDET.

Sammansättning.

Artikel 23.

1. Säkerhetsrådet består av femton medlemmar av Förenta Nationerna. Republiken Kina, Frankrike, De Socialistiska Rådsrepublikernas Union, Det Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland och Amerikas Förenta Stater skola vara ständiga medlemmar av säkerhetsrådet. Generalförsamlingen utser tio andra medlemmar av Förenta Nationerna att vara icke ständiga medlemmar av säkerhetsrådet, varvid särskild hänsyn skall tagas dels i första hand till medlemmarnas insatser för upprätthållande av internationell fred och säkerhet samt för organisationens övriga ändamål, dels även till en skälig geografisk fördelning.

2. De icke ständiga medlemmarna av säkerhetsrådet väljas för en tid av två år. Vid det första valet av icke ständiga medlemmar efter det att medlemstalet i säkerhetsrådet ökats från elva till femton skola två av de fyra nya medlemmarna väljas för en tid av ett år. Av. gående medlem kan ej omedelbart omväljas.

3. Varje medlem av säkerhetsrådet skall där företrädas av ett ombud.

Uppgifter och befogenheter.

Artikel 24.

1. I syfte att trygga ett snabbt och effektivt inskridande från Förenta Nationernas sida överlåta medlemmarna på säkerhetsrådet huvudansvaret för upprätthållande av internationell fred och säkerhet och samtycka till att säkerhetsrådet vid fullgörande av sina ur detta ansvar härrörande förpliktelser handlar å medlemmarnas vägnar.

2. Vid fullgörande av dessa förpliktelser skall säkerhetsrådet handla i överensstämmelse med Förenta Nationernas ändamål och grundsatser. De särskilda befogenheter, som tillerkännas säkerhetsrådet för fullgörande av dessa förpliktelser, finnas angivna i kapitlen VI, VII, VIII och XII.

3. Säkerhetsrådet skall till generalförsamlingen för granskning avgiva årliga samt, när så befinnes erforderligt, särskilda rapporter.

Artikel 25.

Förenta Nationernas medlemmar samtycka till att godtaga och verkställa säkerhets rådets beslut i överensstämmelse med denna stadga.

Artikel 26.

I syfte att främja upprättande och upprätthållande av internationell fred och säkerhet med minsta möjliga uppoffring av världens mänskliga och ekonomiska tillgångar för rustningsändamål, har säkerhetsrådet att, med biträde av det i artikel 47 omförmälda militära stabsutskottet, utarbeta planer för att system till reglering av rustningarna att underställas Förenta Nationernas medlemmar.

Omröstning.

Artikel 27.

1. Varje medlem av säkerhetsrådet har en röst.

2. För säkerhetsrådets beslut i procedurfrågor kräves bifall av nio medlemmar.

3. För beslut av säkerhetsrådet i alla andra frågor kräves bifall av nio medlemmar, bland dem de ständiga medlemmarna; dock att vid fattande av beslut enligt kapitel VI samt enligt artikel 52, moment 3, part i tvist skall avhålla sig från att rösta.

Förfarande.

Artikel 28.

1. Säkerhetsrådet skall så organiseras, att det kan fungera oavbrutet. Varje medlen, av säkerhetsrådet skall därför vara ständigt företrädd vid organisationens säte.

2. Säkerhetsrådet håller periodiska möten, vid vilka envar av dess medlemmar må, efter egen önskan, företrädas av regeringsmedlem eller av annat särskilt utsett ombud.

3. Säkerhetsrådet må hålla möten på annan ort än organisationens säte, om detta enligt rådets uppfattning är ägnat att underlätta dess verksamhet.

Artikel 29.

Säkerhetsrådet äger tillsätta sådana biträdande organ, som det anser nödvändiga för fullgörande av sina uppgifter.

Artikel 30.

Säkerhetsrådet antager självt sin arbetsordning, innefattande även bestämmelser om sättet för utseende av ordförande.

Artikel 31.

Envar medlem av Förenta Nationerna, som ej tillhör säkerhetsrådet, äger utan rösträtt deltaga i överläggningen om varje säkerhetsrådet förelagd fråga, när helst detta anser, att vederbörande medlems intressen särskilt beröras.

Artikel 32.

Envar medlem av Förenta Nationerna, som ej tillhör säkerhetsrådet, liksom envar stat, som ej är medlem av Förenta Nationerna, skall, om vederbörande är part i tvist, som är föremål för säkerhetsrådets behandling, inbjudas att utan rösträtt deltaga i överläggningen om denna tvist. Säkerhetsrådet fastställer de villkor, som det anser rättvisa för deltagande av stat, vilken ej är medlem av Förenta Nationerna.

KAPITEL VI.

FREDLIG LÖSNING AV TVISTER.

Artikel 33.

1. I varje tvist, vars fortbestånd är ägnat att sätta upprätthållandet av internationell fred och säkerhet i fara, skola parterna i första hand söka uppnå en lösning genom förhandlingar, undersökningsförfarande, medling,

förlikningsförfarande, skiljedom, rättsligt avgörande, anlitande av regionala organ eller avtal eller genom andra fredliga medel efter eget val.

2. Säkerhetsrådet skall, när den finner nödvändigt, uppfordra parterna att lösa tvisten genom sådana medel.

Artikel 34.

Säkerhetsrådet äger utreda varje tvist, liksom varje sakläge som kan leda till internationella motsättningar eller giva upphov till en tvist, i syfte att fastställa, huruvida tvistens eller saklägets fortbestånd är ägnat att sätta upprätthållandet av internationell fred och säkerhet i fara.

Artikel 35.

1. Envar medlem av Förenta Nationerna äger fästa säkerhetsrådets eller generalförsamlingens uppmärksamhet på varje tvist, liksom på varje sakläge av den art som angives i artikel 34.

2. Stat, som ej är medlem av Förenta Nationerna, äger fästa säkerhetsrådets eller generalförsamlingens uppmärksamhet på varje tvist, i vilken den är part, därest den med avseende på tvisten på förhand underkastar sig de i denna stadga fastställda förpliktelserna till fredlig lösning av tvister.

3. För generalförsamlingens handläggning av ärenden, varpå dess uppmärksamhet fästs enligt denna artikel, gälla bestämmelserna i artiklarna 11 och 12.

Artikel 36.

1. Säkerhetsrådet äger i varje skede av en tvist av den art, som avses i artikel 33, eller av ett sakläge av motsvarande natur, föreslå lämpliga tillvägagångssätt eller metoder för sakens tillrättaläggande.

2. Säkerhetsrådet bör taga i betraktande varje tillvägagångssätt för tvistens lösande som redan antagits av parterna.

3. Vid framläggande av förslag enligt denna artikel bör säkerhetsrådet ävenledes beakta, att rättstvister i regel böra av parterna hänskjutas till den internationella domstolen i enlighet med bestämmelserna i domstolens stadga.

Artikel 37.

1. Skulle parterna i en tvist av den art, som avses i artikel 33, ej förmå lösa den genom de medel, som angivas i sagda artikel, skola de hänskjuta den till säkerhetsrådet.

2. Om säkerhetsrådet finner, att tvistens fortbestånd faktiskt kan antagas sätta upprätthållandet av internationell fred och säkerhet i fara, skall det besluta, huruvida det skall vidtaga i artikel 36 angivna åtgärder eller föreslå sådana villkor för tvistens lösning som det finner lämpliga.

Artikel 38.

Utan intrång i bestämmelserna i artiklarna 33-37 må säkerhetsrådet, om i en tvist, vilken som helt, samtliga parter det begära, för parterna framlägga förslag i och för fredlig lösning av tvisten.

KAPITEL VII.

INSKRIDANDE I HÄNDELSE AV HOT MOT FREDEN, FREDSBROTT OCH ANGREPPSHANDLINGAR.

Artikel 39.

Säkerhetsrådet fastställer förefintligheten av hot mot freden, fredsbrott eller angreppshandling och framlägger förslag eller fattar beslut om vilka åtgärder som skola vidtagas i överensstämmelse med artiklarna 41 och 42 i syfte att upprätthålla eller återställa internationell fred och säkerhet.

Artikel 40.

För att förebygga, att läget förvärras, äger säkerhetsrådet, innan det framlägger förslag eller beslutar om åtgärder enligt artikel 39, uppfordra vederbörande parter att foga sig efter sådana provisoriska åtgärder, som rådet anser nödvändiga eller önskvärda. Dylika provisoriska åtgärder skola ej inverka på vederbörande parters rättigheter, anspråk eller ställning. Säkerhetsrådet skall taga vederbörlig hänsyn till underlåtenhet att foga sig efter dylika provisoriska åtgärder.

Artikel 41.

Säkerhetsrådet äger besluta, vilka åtgärder, icke innebärande bruk av vapenmakt, som skola användas för att giva verkan åt dess beslut, och äger uppfordra Förenta Nationernas medlemmar att vidtaga sådana åtgärder. Åtgärderna kunna innefatta fullständigt eller partiellt avbrytande av ekonomiska förbindelser, järnvägs-, sjö-, luft-, post-, telegraf- och radioförbindelser samt annan samfärdsel ävensom avbrytande av de diplomatiska förbindelserna.

Artikel 42.

Finner säkerhetsrådet, att åtgärder enligt artikel 41 skulle bliva otillräckliga eller redan visat sig otillräckliga, äger rådet företaga sådant inskridande medelst luft-, sjö-, eller landstridskrafter, som må befinnas nödvändigt för att upprätthålla eller återställa internationell fred och säkerhet. Dessa åtgärder kunna innefatta demonstrationer, blockad samt andra operationer av luft-, sjö- och landstridskrafter tillhörande medlemmar av Förenta Nationerna.

Artikel 43.

1. För att bidraga till upprätthållande av internationell fred och säkerhet utfästa sig Förenta Nationernas samtliga medlemmar att, på säkerhetsrådets anmodan och enligt särskilt avtal eller särskilda avtal, ställa till rådets förfogande de väpnade styrkor, det bistånd och de förmåner, däribland rätt till passage, som äro nödvändiga för upprätthållande av internationell fred och säkerhet.

2. Detta eller dessa avtal skola fastställa styrkornas numerär och beskaffenhet, beredskapsgrad och allmänna förläggning samt arten av de förmåner och det bistånd, som skola lämnas.

3. Avtalet eller avtalen skola på säkerhetsrådets initiativ träffas så snart som möjligt. De skola slutas mellan säkerhetsrådet och medlemmar eller mellan säkerhetsrådet och grupper av medlemmar och skola ratificeras av signatärstaterna i den ordning, som deras statsförfattningar föreskriva.

Artikel 44.

När säkerhetsrådet beslutit bruka vapenmakt, skall rådet, innan det anmodar medlem, som ej är företrädd däri, att ställa väpnade styrkor till förfogande för fullgörande av dess förpliktelser enligt artikel 43, inbjuda sådan medlem att, om den så önskar, deltaga i säkerhetsrådets beslut rörande användandet av förband ur medlemmens väpnade styrkor.

Artikel 45.

I syfte att sätta Förenta Nationerna i stånd att vidtaga brådskande militära åtgärder skola medlemmarna hålla förband ur sina luftstridskrafter omedelbart tillgängliga för samordnad internationell tvångsaktion. Dessa förbands styrka och beredskapsgrad ävensom planer för deras samverkan skola, inom de gränser, vilka uppdragits i det eller de särskilda avtal som avses i artikel 43, fastställas av säkerhetsrådet med biträde av det militära stabsutskottet.

Artikel 46.

Planer för användande av vapenmakt skola uppgöras av säkerhetsrådet med biträde av det militära stabsutskottet.

Artikel 47.

1. Ett militärt stabsutskott skall upprättas med uppgift att lämna säkerhetsrådet råd och bistånd i alla frågor rörande rådets militära behov för upprätthållande av internationell fred och säkerhet, rörande bruk av och befäl över styrkor, som ställts till dess förfogande, rörande reglering av rustningarna och rörande eventuell nedrustning.

2. Det militära stabsutskottet består av de ständiga medlemmarnas i säkerhetsrådet stabschefer eller ombud för dessa. Varje medlem av Förenta Nationerna, som ej är ständigt företrädd i utskottet, skall inbjudas av utskottet att ansluta sig till detsamma, när ett verksamt fullgörande av utskottets åligganden kräver att ifrågavarande medlem deltager i dess arbete.

3. Det militära stabsutskottet är under säkerhetsrådet ansvarigt för den strategiska ledningen av alla väpnade styrkor, som ställts till rådets förfogande. Frågor rörande befälet över dylika styrkor skola senare avgöras.

4. Det militära stabsutskottet äger med säkerhetsrådets bemyndigande och efter samråd med ifrågakommande regionala organ tillsätta regionala underutskott.

Artikel 48.

1. Åtgärd, som erfordras för att verkställa säkerhetsrådets beslut för upprätthållande av internationell fred och säkerhet, skall vidtagas av samtliga medlemmar av Förenta Nationerna eller av vissa bland dem, allt efter säkerhetsrådets bestämmande.

2. Sådana beslut skola verkställas av Förenta Nationernas medlemmar direkt och genom deras verksamhet inom ifrågakommande internationella organ, till vilka de äro anslutna.

Artikel 49.

Förenta Nationernas medlemmar skola inbördes lämna varandra bistånd vid verkställande av de åtgärder vilka säkerhetsråder beslutat.

Artikel 50.

Därest förebyggande åtgärder eller tvångsåtgärder mot någon stat vidtagas av säkerhetsrådet, skall varje annan stat, vare sig medlem av Förenta Nationerna eller icke, som finner sig ställd inför särskilda ekonomiska problem, uppkomna som följd av verkställandet av dessa åtgärder, äga rätt att rådföra sig med säkerhetsrådet beträffande lösningen av dessa problem.

Artikel 51.

Ingen bestämmelse i denna stadga inskränker den naturliga rätten till individuellt eller kollektivt självförsvar i händelse av ett väpnat angrepp mot någon medlem av Förenta Nationerna, intill dess att säkerhetsrådet vidtagit nödiga åtgärder för upprätthållande av internationell fred och säkerhet. Åtgärder vidtagna av medlemmar under utövande av denna rätt till självförsvar skola omedelbart inberättas till säkerhetsrådet och skola ej i något avseende inverka på säkerhetsrådets rätt och skyldighet enligt denna stadga att vid varje tillfälle handla på sätt, som rådet anser nödvändigt för att upprätthålla eller återställa internationell fred och säkerhet.

KAPITEL VIII.

REGIONALA AVTAL.

Artikel 52.

1. Ingen bestämmelse i denna stadga utesluter regionala avtal eller organ för behandling av sådana angelägenheter rörande upprätthållandet av internationell fred och säkerhet, som lämpa sig för regionala åtgärder under förutsättning att dessa avtal eller organ och deras verksamhet äro förenliga med Förenta Nationernas ändamål och grundsatser.

2. De medlemmar av Förenta Nationerna, vilka träffa sådana avtal eller upprätta sådana organ, skola göra sitt yttersta för att åstadkomma fredlig lösning av lokala tvister genom dylika regionala avtal eller organ, innan de hänskjuta dem till säkerhetsrådet.

3. Säkerhetsrådet skall främja utvecklingen av fredlig lösning av lokala tvister genom sådana regionala avtal eller organ, vare sig på vederbörande staters initiativ eller efter hänvisning från säkerhetsrådet.

4. Genom denna artikel inskränkes icke i något avseende tillämpningen av artiklarna 34 och 35.

Artikel 53.

1. Säkerhetsrådet skall, när så är lämpligt, använda sådana regionala avtal eller organ för tvångsåtgärder under dess myndighet. Utan säkerhetsrådets bemyndigande må dock tvångsåtgärder ej företagas enligt regionala avtal eller av regionala organ, med undantag av åtgärder mot fiendestat i den i moment 2 av denna artikel angivna medling vilka avses enligt artikel 107 eller i regionala avtal riktade mot en förnyad angreppspolitik från sådan stats sida, intill dess organisationen på begäran av vederbörande regeringar må bliva ålagd uppgiften att förebygga ytterligare angrepp från sådan stat.

2. Den i moment 1 av denna artikel brukade benämningen fiendestat avser varje stat, som under det andra världskriget varit fiende till någon av denna stadgas signatärmakter.

Artikel 54.

Säkerhetsrådet skall städse hållas fullständigt underrättat om den verksamhet för upprätthållande av internationell fred och säkerhet, som bedrives eller planeras jämlikt regionala avtal eller av regionala organ.

KAPITEL IX.

INTERNATIONELLT EKONOMISKT OCH SOCIALT SAMARBETE.

Artikel 55.

I syfte att skapa de stadgade förhållanden och det välstånd, som äro nödvändiga för fredliga och vänskapliga, på aktning för principen om folkens lika rättigheter och självbestämmanderätt grundade förbin-delser mellan nationerna, skall Förenta Nationerna främja:

a. högre levnadsstandard, full sysselsättning samt framåtskridande och utveckling i ekonomiskt och socialt avseende;

b. lösandet av internationella ekonomiska, sociala, hälsovårds- och närbesläktade problem; internationellt samarbete i kultur- och uppfostringsfrågor; samt

c. allmän aktning för och respekterande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla utan åtskillnad med avseende på ras, kön, språk eller religion.

Artikel 56.

Alla medlemmar förbinda sig att såväl samfällt som var för sig vidtaga åtgärder i samarbete med organisationen för att uppnå i artikel 55 angivna ändamål.

Artikel 57.

1. De olika fackorgan, som upprättats genom mellanstatliga överenskommelser och hava vittgående, i deras statuter fastställda internationella åligganden på ekonomiska sociala, kulturella, uppfostrings-, hälsovårds-och närbesläktade områden, skola anknytas till Förenta Nationerna i överensstämmelse med föreskrifterna i artikel 63.

2. Organ, som på detta sätt anknutits till Förenta Nationerna, benämnas i det följande "fackorgan".

Artikel 58.

Organisationen skall framlägga förslag angående samordnande av fackorganens arbetsprogram och verksamhet.

Artikel 59.

Organisationen skall, där så är lämpligt taga initiativ till förhandlingar mellan ifrågakommande stater i syfte att upprätta sådana nya fackorgan, som må erfordras för uppnående av de ändamål, vilka angivas i artikel 55.

Artikel 60.

Ansvaret för fullgörande av organisationens i detta kapitel angivna uppgifter åvilar generalförsamlingen och under dess myndighet det ekonomiska och sociala rådet, som för detta ändamål skall hava i kapitel X närmare angivna befogenheter.

KAPITEL X.

EKONOMISKA OCH SOCIALA RÅDET.

Artikel 61 .

1. Det ekonomiska och sociala rådet består av femtiofyra medlemmar av Förenta Nationerna, som väljas av generalförsamlingen.

2. Med förbehåll för vad i moment 3 stadgas skola aderton medlemmar av det ekonomiska och sociala rådet årligen väljas för en tid av tre år. Avgående medlem kan omedelbart återväljas.

3. Vid det första valet efter det att medlemsantalet i det ekonomiska och sociala rådet ökats från tjugosju till femtiofyra skola, utöver de medlemmar som väljas i stället för de nio medlemmar vilkas mandattid utlöper vid utgången av det året, ytterligare tjugosju medlemmar väljas. Av dessa tjugosju nya medlemmar skall mandattiden för nio av de sålunda valda medlemmarna utlöpa efter ett år och för nio andra medlemmar efter två år, i den ordning varom generalförsamlingen beslutar.

4. Varje medlem av det ekonomiska och sociala rådet skall där företrädas av ett ombud.

Uppgifter och befogenheter.

Artikel 62.

1. Det ekonomiska och sociala rådet äger utarbeta eller taga initiativ till undersökningar och rapporter avseende internationella ekonomiska, sociala, kulturella, uppfostrings- hälsovårds- och närbesläktade angelägenheter samt äger framställa förslag i alla sådana angelägenheter till generalförsamlingen, Förenta Nationernas medlemmar och vederbörande fackorgan.

2. Rådet äger framställa förslag i syfte att främja aktning för och respekterande av mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla.

3. Rådet äger utarbeta och underställa generalförsamlingen förslag till internationella avtal rörande angelägenheter, som falla inom dess behörighet.

4. Rådet äger enligt av Förenta Nationerna fastställda föreskrifter sammankalla internationella konferenser i angelägenheter, som falla inom dess behörighet.

Artikel 63.

1. Det ekonomiska och sociala rådet äger med ettvar av de organ, som omförmälas i artikel 57, sluta avtal, vari de villkor fastställas, på vilka ifrågavarande organ skall anknytas till Förenta Nationerna. Sådana avtal skola underställas generalförsamlingen för godkännande.

2. Rådet må samordna fackorganens verksamhet genom att samråda med och framlägga förslag för dylika organ samt genom förslag till generalförsamlingen och till Förenta Nationernas medlemmar.

Artikel 64.

1. Det ekonomiska och sociala rådet äger vidtaga lämpliga åtgärder för att erhålla regelbundna rapporter från fackorganen. Rådet äger träffa uppgörelse med Förenta Nationernas medlemmar och med fackorganen för att erhålla rapporter rörande de åtgärder som vidtagits för genomförande av rådets egna förslag samt av generalförsamlingens förslag i angelägenheter, som falla inom rådets behörighet.

2. Rådet må delgiva generalförsamlingen sina erinringar med anledning av dessa rapporter.

Artikel 65.

Det ekonomiska och sociala rådet äger ställa upplysningar till säkerhetsrådets förfogande och skall biträda säkerhetsrådet på dess begäran.

Artikel 66.

1. Det ekonomiska och sociala rådet skall i samband med genomförandet av generalförsamlingens förslag fullgöra sådana uppgifter, som falla inom rådets behörighet.

2. Rådet må med generalförsamlingens godkännande utföra tjänster på begäran av Förenta Nationernas medlemmar och av fackorgan.

3. Rådet skall i övrigt fullgöra de uppgifter, som äro angivna annorstädes i denna stadga eller som må tilldelas det av generalförsamlingen.

Omröstning.

Artikel 67.

1. Varje medlem av det ekonomiska och sociala rådet har en röst.

2. Dec ekonomiska och sociala rådets beslut fattas av flertalet av närvarande och röstande medlemmar.

Förfarande.

Artikel 68.

Det ekonomiska och sociala rådet skall tillsätta utskott för ekonomiska och sociala frågor samt för främjande av mänskliga rättigheter ävensom de övriga utskott, som må erfordras för fullgörande av dess uppgifter.

Artikel 69.

Det ekonomiska och sociala rådet skall inbjuda medlem av Förenta Nationerna att utan rösträtt deltaga i rådets överläggningar i varje angelägenhet av särskilt intresse för ifrågavarande medlem.

Artikel 70.

Det ekonomiska och sociala rådet äger träffa anstalter för att bereda representanter för fackorganen tillfälle att utan rösträtt deltaga i rådets och i de av detta upprättade utskottens överläggningar samt för att bereda rådets representanter tillfälle att deltaga i fackorganens överläggningar.

Artikel 71.

Det ekonomiska och sociala rådet äger träffa lämpliga anstalter för samråd med icke statliga organisationer, som handhava angelägenheter, vilka falla inom rådets behörighet. Sådana uppgörelser må träffas med internationella organisationer samt, där så är lämpligt, med nationella organisationer efter samråd med vederbörande medlem av Förenta Nationerna.

Artikel 72.

1. Det ekonomiska och sociala rådet antager självt sin arbetsordning, innefattande även bestämmelser om sättet för utseende av ordförande.

2. Det ekonomiska och sociala rådet sammanträder, när så erfordras i enlighet med föreskrifterna i arbetsordningen, vilken skall innehålla bestämmelser om sammankallande av rådet på begäran av flertalet av dess medlemmar.

KAPITEL XI.

FÖRKLARING ANGÅENDE ICKE SJÄLVSTYRANDE TERRITORIER.

Artikel 73.

Medlemmar av Förenta Nationerna, som bära eller ikläda sig ansvar för förvaltningen av territorier, vilkas befolkning ännu ej uppnått full självstyrelse, erkänna grundsatsen, att innevånarnas intressen komma i främsta rummet, och åtaga sig såsom ett heligt värv förpliktelsen att, inom ramen av det system för internationell fred och säkerhet som upprättats genom denna stadga, till det yttersta främja deras välfärd samt att i detta syfte:

a. trygga de ifrågavarande folkens framåtskridande i politiskt, ekonomiskt och socialt avseende samt på uppfostrans område, allt med skyldig hänsyn till deras egen kultur, liksom ock åt dem trygga rättvis behandling och skydd mot övergrepp;

b. främja självstyrelse, vederbörligen beakta folkens politiska strävanden samt bistå dem i den fortskridande utvecklingen av deras fria politiska institutioner, i överensstämmelse med varje territoriums och dess befolknings särskilda förhållanden och skiftande utvecklingsstadier;

c. befästa internationell fred och säkerhet;

d. befordra uppbyggande och utvecklande åtgärder, uppmuntra forskning samt samarbeta inbördes och, där så är lämpligt, med internationella fackorganisationer för att förverkliga de sociala, ekonomiska och vetenskapliga ändamål, som angivits i denna artikel;

e. med de inskränkningar, som må betingas av säkerhetsskäl eller av konstitutionella hänsyn, regelbundet för kännedom tillställa generalsekreteraren statistiska och andra upplysningar av teknisk natur rörande ekonomiska och sociala förhållanden och uppfostran inom de territorier, för vilka de äro ansvariga, med undantag för territorier på vilka kapitlen XII och XIII äro tillämpliga.

Artikel 74.

Förenta Nationernas medlemmar äro tillika ense om att deras politik beträffande de territorier på vilka detta kapitel äger tillämpning måste, ej mindre än beträffande moderlandet, grundas på den allmänna principen om god grannsämja i sociala, ekonomiska och kommersiella angelägenheter, dock med skyldig hänsyn tagen till den övriga världens intressen och välfärd.

KAPITEL XII.

INTERNATI0NELLT FÖRVALTARSKAPSSYSTEM.

Artikel 75.

Förenta Nationerna skall under sin myndighet upprätta ett internationellt förvaltarskapssystem för förvaltning och övervakning av territorier, som må komma att underställas detta genom senare särskilda avtal. Dessa territorier benämnas i det följande "förvaltarskapsområden".

Artikel 76.

Förvaltarskapssystemets grundläggande syften äro, i överensstämmelse med Förenta Nationernas i artikel 1 av denna stadga angivna ändamål, följande:

a. att främja internationell fred och säkerhet;

b. att befordra förvaltarskapsområdenas innevånares framåtskridande i politiskt, ekonomiskt och socialt avseende samt på uppfostrans område ävensom deras fortskridande utveckling emot självstyrelse eller oberoende, under hänsynstagande till varje områdes och dess befolknings särskilda förhållanden och befolkningens fritt uttryckta önskemål samt enligt bestämmelserna i varje särskilt förvaltarskapsavtal;

c. att stärka aktningen för mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla utan åtskillnad med avseende på ras, kön, språk eller religion samt främja insikten om alla folks inbördes beroende;

d. att tillförsäkra alla Förenta Nationernas medlemmar och dessas medborgare lika behandling i sociala, ekonomiska och kommersiella angelägenheter, ävensom åt sagda medborgare trygga lika behandling vid rättsskipningen, dock utan förfång för förverkligandet av förvaltarskapssystemets ovan angivna syften samt med förbehåll för vad i artikel 80 stadgas.

Artikel 77.

1. Förvaltarskapssystemet skall tillämpas på sådana territorier inom följande kategorier som genom förvaltarskapsavtal underställas systemet :

a. territorier, som för närvarande stå under mandatförvaltning;

b. territorier, som till följd av det andra världskriget kunna bliva avskilda från fiendestater;

c. territorier, som frivilligt ställas under förvaltarskapssystemet av de stater vilka äro ansvariga för deras förvaltning.

2. Genom senare överenskommelse skall fastställas vilka områden inom nämnda kategorier som skola underställas förvaltarskapssystemet ävensom villkoren härför.

Artikel 78.

Förvaltarskapssystemet skall ej tillämpas på territorier, som blivit medlemmar av Förenta Nationerna, vilkas inbördes förhållanden skola vara grundade på aktning för principen om medlemmarnas suveräna likställdhet.

Artikel 79.

Bestämmelserna rörande förvaltarskap för varje territorium, som skall underställas förvaltarskapssystemet, liksom ock varje jämkning eller ändring, skola fastställas genom överenskommelse mellan de direkt berörda staterna, däribland mandatärmakten i fråga om territorium som under mandat förvaltas av medlem av Förenta Nationerna, samt skola godkännas på sätt föreskrives i artiklarna 83 och 85.

Artikel 80.

1. Med förbehåll för vad som må överenskommas i de enligt artiklarna 77, 79 och 81 ingångna särskilda förvaltarskapsavtal, genom vilka respektive territorier ställas under förvaltarskapssystemet, och intill dess sådana avtal slutits, skall icke någon bestämmelse i detta kapitel anses på något sätt, direkt eller indirekt, ändra någon stats eller något folks rättigheter, vilka de vara må, eller innehållet av något bestående internationellt avtal i vilket medlem av Förenta Nationerna må vara part.

2. Moment 1 av denna artikel må ej tolkas, som gåve det grund för dröjsmål eller uppskov med förhandlingar om och avslutande av överenskommelser enligt vilka, på sätt i artikel 77 sägs, mandatområden och andra territorier ställas under förvaltarskapssystemet.

Artikel 81.

Varje förvaltarskapsavtal skall innehålla föreskrifter för förvaltningen av området i fråga same angiva vilken myndighet som skall förvalta området. Dylik myndighet, nedan benämnd "förvaltande myndighet" må vara en eller flera stater eller organisationen själv.

Artikel 82.

I varje förvaltarskapsavtal må fastställas ett eller flera strategiska områden, vilka kunna innefatta del av eller hela det förvaltarskapsområde, som avtalet avser, dock utan intrång i avtal, som ingåtts enligt artikel 43.

Artikel 83.

1. Förenta Nationernas samtliga uppgifter med avseende på strategiska områden, däri inbegripet godkännande av förvaltarskapsavtalens bestämmelser och av jämkning eller ändring däri, skola fullgöras av säkerhetsrådet.

2. De grundläggande syften, som angivas i artikel 76, skola gälla för befolkningen inom varje strategiskt område.

3. Säkerhetsrådet skall, med iakttagande av förvaltarskapsavtalens föreskrifter och utan åsidosättande av säkerhetshänsyn, anlita förvaltarskapsrådets bistånd för fullgörande av sådana Förenta Nationerna tillkommande uppgifter under förvaltarskapssystemet som hänföra sig till politiska, ekonomiska och sociala angelägenheter och uppfostringsfrågor inom de strategiska områdena.

Artikel 84.

Det åligger den förvaltande myndigheten att tillse, att förvaltarskapsområdet för sin del bidrager till upprätthållande av internationell fred och säkerhet. I detta syfte äger sagda myndighet begagna sig av frivilligstyrkor, förmåner och bistånd från förvaltarskapsområdet, såväl för fullgörande av de förpliktelser gentemot säkerhetsrådet, vilka myndigheten i detta hänseende iklätt sig, som för det lokala försvaret och för vidmakthållande av lag och ordning inom förvaltarskapsområdet.

Artikel 85.

1. Förenta Nationernas uppgifter i avseende på förvaltarskapsavtal för alla områden, vilka ej betecknats som strategiska, däri inbegripet godkännande av förvaltarskapsavtalens bestämmelser och av jämkning eller ändring däri, skola fullgöras av generalförsamlingen.

2. Förvaltarskapsrådet, som utövar sin verksamhet under generalförsamlingens myndighet, skall biträda generalförsamlingen vid fullgörandet av dessa uppgifter.

KAPITEL XIII.

FÖRVALTARSKAPSRÅDET.

Sammansättning.

Artikel 86.

1. Förvaltarskapsrådet består av följande medlemmar av Förenta Nationerna:

a. de medlemmar, som omhänderhava förvaltarskapsområden;

b. sådana i artikel 23 namngivna medlemmar, som icke omhänderhava förvaltarskapsområden; samt

c. ett så stort antal andra, av generalförsamlingen för tre är valda medlemmar, att sammanlagda antalet platser i förvaltarskapsrådet lika fördelas mellan sådana medlemmar av Förenta Nationerna som omhänderhava förvaltarskapsområden, och sådana som icke göra det.

2. Varje medlem av förvaltarskapsrådet skall utse en särskilt kvalificerad person att företräda den i rådet.

Uppgifter och befogenheter.

Artikel 87.

Generalförsamlingen och under dess myndighet förvaltarskapsrådet äga vid fullgörandet av sina uppgifter:

a. granska rapporter från den förvaltande myndigheten;

b. mottaga petitioner och granska dessa i samråd med den förvaltande myndigheten

c. ombesörja regelbundna besök i vederbörande förvaltarskapsområde vid tidpunkter, som fastställas i samförstånd med den förvaltande myndigheten; samt

d. vidtaga dylika och andra åtgärder i enlighet med föreskrifterna i vederbörande förvaltarskapsavtal.

Artikel 88.

Förvaltarskapsrådet skall utarbeta ett frågeformulär avseende innevånarnas i varje förvaltarskapsområde framåtskridande i politiskt, ekonomiskt och socialt hänseende och på uppfostrans område. Den förvaltande myndigheten för varje under generalförsamlingen stående förvaltarskapsområde skall avgiva en årlig rapport till församlingen på grundval av detta frågeformulär.

Omröstning.

Artikel 89.

1. Varje medlem av förvaltarskapsrådet har en röst.

2. Förvaltarskapsrådets beslut fattas av flertalet av närvarande och röstande medlemmar.

Förfarande.

Artikel 90.

1. Förvaltarskapsrådet antager självt sin arbetsordning, innefattande även bestämmelser om sättet för utseende av ordförande.

2. Förvaltarskapsrådet sammanträder när så erfordras i enlighet med föreskrifterna i arbetsordningen, vilken skall innehålla bestämmelser om sammankallande av rådet på begäran av flertalet av rådets medlemmar.

Artikel 91.

Förvaltarskapsrådet skall, när så är lämpligt, anlita det ekonomiska och sociala rådets samt fackorganens bistånd i frågor, som tillhöra deras verksamhetsområden.

KAPITEL XIV.

INTERNATIONELLA DOMSTOLEN.

Artikel 92.

Den internationella domstolen är Förenta Nationernas främsta rättsskipande organ. Den skall utöva sin verksamhet i enlighet med bifogade domstolsstadga, som bygger på den fasta mellanfolkliga domstolens stadga och utgör en integrerande del av Förenta Nationernas stadga.

Artikel 93.

1. Alla medlemmar av Förenta Nationerna äro *ipso facto* anslutna till den internationella domstolens stadga.

2. Stat, som ej är medlem av Förenta Nationerna, må ansluta sig till den internationella domstolens stadga på villkor, som fastställas i varje särskilt fall av generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet.

Artikel 94.

1. Varje medlem av Förenta Nationerna förpliktar sig att ställa sig den internationella domstolens beslut till efterrättelse i alla mål i vilka vederbörande medlem är part.

2. Därest någon part i ett mål underlåter att fullgöra de förpliktelser, som åligga parten jämlikt ett av domstolen fällt utslag, må andra parten hänvända sig till säkerhetsrådet, som äger, om det finner nödvändigt, framlägga förslag eller fatta beslut om vidtagande av åtgärder för utslagets verkställande.

Artikel 95.

Ingen bestämmelse i denna stadga skall utgöra hinder för Förenta Nationernas medlemmar att på grundval av redan gällande eller framdeles träffade avtal till annan domstol hänskjuta sina tvister.

Artikel 96.

1. Generalförsamlingen eller säkerhetsrådet äger av den internationella domstolen begära rådgivande yttrande i varje rättsfråga.

2. Förenta Nationernas övriga organ och fackorganen äga, när helst de av generalförsamlingen därtill bemyndigats, jämväl rätt att begära rådgivande yttranden av domstolen i rättsfrågor, som kunna uppkomma inom ramen för deras verksamhet.

KAPITEL XV.

SEKRETARIATET.

Artikel 97.

Sekretariatet består av en generalsekreterare jämte den personal, som organisationen behöver. Generalsekreteraren tillsättes av generalförsamlingen på förslag av säkerhetsrådet. Generalsekreteraren är organisationens högste tjänsteman.

Artikel 98.

Generalsekreteraren skall tjänstgöra i denna egenskap vid generalförsamlingens, säkerhetsrådets, det ekonomiska och sociala rådets samt förvaltarskapsrådets samtliga möten och skall fullgöra de andra uppgifter, som tilldelas honom av dessa organ. Generalsekreteraren skall avgiva en årlig rapport till generalförsamlingen angående organisationens verksamhet.

Artikel 99.

Generalsekreteraren äger fästa säkerhetsrådets uppmärksamhet på varje omständighet, som enligt hans åsikt kan hota upprätthållandet av internationell fred och säkerhet.

Artikel 100.

1. Generalsekreteraren och sekretariatet personal skola vid fullgörandet av sina åligganden icke begära eller mottaga instruktioner från någon regering eller från någon myndighet utanför organisationen. De skola avhålla sig från varje handling, som kan inverka menligt på deras ställning som internationella tjänstemän, ansvariga endast inför organisationen.

2. Varje medlem av Förenta Nationerna förbinder sig att respektera den uteslutande internationella karaktären hos generalsekreterarens och personalens uppgifter och att ej söka påverka dem vid fullgörandet av deras värv.

Artikel 101.

1. Sekretariatets personal tillsättes av generalsekreteraren enligt föreskrifter, som fastställas av generalförsamlingen.

2. Lämplig personal skall stadigvarande knytas till det ekonomiska och sociala rådet förvaltarskapsrådet och, i den mån så erfordras, till andra Förenta Nationernas organ. Denna personal skall ingå i sekretariatet.

3. Vid personalens anställning och fastställandet av tjänstevillkoren skall hänsyn i främsta rummet tagas till nödvändigheten av att tillförsäkra organisationen personal, som fyller de högsta krav på duglighet, kunnighet och rättrådighet. Vederbörlig hänsyn skall tagas till betydelsen av att rekrytera personalen på en så vidsträckt geografisk grundval som möjligt.-

---

KAPITEL XVI.

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER.

Artikel 102.

1. Varje fördrag eller internationell överenskommelse, som ingås av medlem av Förenta Nationerna efter denna stadgas ikraftträdande, skall så snart som möjligt registreras hos sekretariatet och av detta offentliggöras.

2. Part i dylikt fördrag eller dylik internationell överenskommelse, som ej registrerats i enlighet med bestämmelserna i moment 1 av denna artikel, äger ej åberopa detta fördrag eller denna överenskommelse inför något av Förenta Nationernas organ.

Artikel 103.

I händelse av konflikt mellan medlemmarnas förpliktelser enligt denna stadga och deras förpliktelser enligt någon annan internationell överenskommelse skola förpliktelserna enligt stadgan gälla.

Artikel 104.

Organisationen skall inom varje medlems territorium åtnjuta sådan rättskapacitet som må vara erforderlig för fullgörande av dess uppgifter och fullföljande av dess ändamål.

Artikel 105.

1. Organisationen skall inom varje medlems territorium åtnjuta de privilegier och immuniteter rom äro nödvändiga för fullföljande av dess ändamål.

2. Medlemmarnas ombud och organisationens tjänstemän skola likaledes åtnjuta de privilegier och immuniteter som äro nödvändiga för att de i fullt oberoende må kunna fullgöra sina i samband med organisationen stående uppgifter.

3. Generalförsamlingen äger framlägga förslag i och för fastställande av närmare bestämmelser rörande tillämpningen av momenten 1 och 2 i denna artikel eller underställa medlemmarna av Förenta Nationerna förslag till avtal därom.

KAPITEL XVII.

ÖVERGÅNGSBESTÄMMELSER RÖRANDE SÄKERHETEN.

Artikel 106.

I avvaktan på ikraftträdandet av sådana i artikel 43 avsedda särskilda avtal, som enligt säkerhetsrådets uppfattning sätta rådet i stånd att börja utöva sina uppgifter enligt artikel 42, skola undertecknarna av fyrmaktsdeklarationen i Moskva av den 30 oktober 1943 samt Frankrike i enlighet med bestämmelserna i deklarationens punkt 5 rådgöra med varandra och, när omständigheterna så påkalla, med andra medlemmar av Förenta Nationerna i och för sådant samfällt inskridande på organisationens vägnar, som må krävas för att upprätthålla internationell fred och säkerhet.

Artikel 107.

Ingen bestämmelse i denna stadga medför ogiltighet av eller utesluter ingripande avseende stat, vilken under det andra världskriget varit fiende till någon av denna stadgas signatärmakter, och vidtaget eller godkänt som följd av detta krig av de regeringar som bära ansvaret för dylika åtgärder.

KAPITEL XVIII.

ÄNDRINGAR.

Artikel 108.

Ändringar i denna stadga träda i kraft för alla medlemmar av Förenta Nationerna, när de antagits med två tredjedelars majoritet av generalförsamlingens medlemmar och i den ordning, som de olika staternas författningar föreskriva, ratificerats av två tredjedelar av Förenta Nationernas medlemmar, bland dem alla ständiga medlemmar av säkerhetsrådet.

Artikel 109.

1. En allmän konferens av Förenta Nationernas medlemmar med ändamål att taga denna stadga under omprövning må hållas å tid och plats, som fastställas genom beslut med två tredjedelars majoritet av generalförsamlingens medlemmar och beslut av nio medlemmar av säkerhetsrådet, oavsett vilka. Varje medlem av Förenta Nationerna skall på konferensen hava en röst.

2. Varje förändring av denna stadga, som föreslagits av konferensen med två tredjedelars majoritet, skall träda i kraft, när den i den ordning, som de olika staternas författningar föreskriva, ratificerats av två tredjedelar av Förenta Nationernas medlemmar, bland dem alla ständiga medlemmar av säkerhetsrådet.

3. Därest en sådan konferens ej hållits före generalförsamlingens tionde årliga möte efter denna stadgas ikraftträdande, skall förslag att sammankalla en sådan konferens upptagas på dagordningen För detta möte konferensen skall hållas, om beslut därom fattas med bifall av flertalet av generalförsamlingens medlemmar samt av sju medlemmar av säkerhetsrådet, oavsett vilka.

KAPITEL XIX.

RATIFIKATION OCH UNDERTECKNANDE.

Artikel 110.

1. Denna stadga skall ratificeras av signatärmakterna i den ordning, som de olika staternas författningar föreskriva.

2. Ratifikationsinstrumenten skola deponeras hos Amerikas Förenta Staters regering, vilken om varje deposition skall notificera samtliga signatärmakter ävensom organisationens generalsekreterare, sedan denne utsetts.

3. Stadgan skall träda i kraft, när Republiken Kina, Frankrike, De Socialistiska Rådsrepublikernas Union, Det Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland samt Amerikas Förenta Stater ävensom flertalet av övriga signatärmakter deponerat sina ratifikationsinstrument. Ett protokoll över de deponerade ratifikationsinstrumenten skall därefter upprättas av Amerikas Förenta Staters regering, som skall tillställa alla signatärmakter avskrifter av detsamma.

4. Signatärmakt, som ratificerar denna stadga efter dess ikraftträdande, blir ursprunglig medlem av Förenta Nationerna den dag, å vilken dess ratifikationsinstrument deponeras.

Artikel 111.

Denna stadga, vars kinesiska, franska, ryska, engelska och spanska texter äga likavitsord, skall förbliva deponerad i Amerikas Förenta Staters regerings arkiv. Behörigen bestyrkta avskrifter av stadgan skola av denna regering tillställas övriga signatärmakters regeringar.

TILL BEKRÄFTELSE HÄRAV hava ombuden för de förenade nationernas regeringar undertecknat denna stadga.

SOM SKEDDE i San Francisco den 26 juni 1945.

STADGA FÖR DEN INTERNATIONELLA DOMSTOLEN

Artikel 1.

DEN INTERNATIONELLA DOMSTOLEN, vilken genom Förenta Nationernas stadga upprättats såsom Förenta Nationernas främsta rättsskipande organ, skall bildas och utöva sin verksamhet enligt bestämmelserna i denna stadga.

KAPITEL I.

DOMSTOLENS ORGANISATION.

Artikel 2.

Domstolen består av oberoende domare, valda utan hänsyn till nationalitet bland personer, som åtnjuta det högsta moraliska anseende och uppfylla de villkor, vilka i deras respektive hemland fordras för utövande av de högsta domarämbetena, eller som äro rättslärda med erkänd sakkunskap på den internationella rättens område.

Artikel 3.

1. Domstolen består av femton ledamöter av vilka icke flera än en må vara medborgare i en och samma stat.

2. En person, som när det gäller medlemskap i domstolen skulle kunna betraktas som medborgare i mer än en stat, skall anses vara medborgare i den stat, där han vanligen utövar sina borgerliga och politiska rättigheter.

Artikel 4.

1. Domstolens ledamöter väljas av generalförsamlingen och säkerhetsrådet bland personer, som föreslagits av den permanenta skiljedomstolens nationella grupper i enlighet med följande bestämmelser.

2. I fråga om medlemmar av Förenta Nationerna, vilka icke äro företrädda i den permanenta skiljedomstolen, skola kandidater föreslås av nationella grupper, vilka för ändamålet utses av vederbörande regeringar i samma ordning, som enligt artikel 44 av 1907 års Haag-konvention om avgörande på fredlig väg av internationella tvister gäller för utseende av ledamöter av den permanenta skiljedomstolen.

3. Därest icke annat särskilt överenskommes, skall generalförsamlingen efter tillstyrkan av säkerhetsrådet bestämma den ordning, vari en stat, som anslutit sig till denna stadga men icke är medlem av Förenta Nationerna må deltaga i val av domstolens ledamöter.

Artikel 5.

1. Minst tre månader före dagen för valet skall Förenta Nationernas generalsekreterare skriftligen anmoda ledamöterna av den permanenta skiljedomstolen från de stater, som anslutit sig till denna stadga, ävensom ledamöterna av de nationella grupper, vilka utsetts jämlikt artikel 4, moment 2, att i nationella grupper inom en viss tidsfrist upprätta förslag på personer, som äro behöriga att utöva befattning såsom domstolsledamot.

2. En och samma grupp må ej föreslå mer än fyra personer, bland dem högst två av dess egen nationalitet. I intet fall må flera kandidater föreslås, än som motsvarar dubbla antalet av de platser, som skola besättas.

Artikel 6.

Det är önskvärt att varje nationell grupp, innan den uppgör detta förslag, rådfrågar sitt lands högsta domstol, dess juridiska fakulteter och andra undervisningsanstalter för rättsvetenskap samt dess åt rättens studium ägnade nationella akademier och dess nationella sektioner av internationella akademier.

Artikel 7.

1. Generalsekreteraren skall upprätta en förteckning i alfabetisk ordning över alla sålunda föreslagna personer. Med undantag för det fall, som avses i artikel 12, moment 2, äro endast dessa personer valbara.

2. Generalsekreteraren skall delgiva generalförsamlingen och säkerhetsrådet denna förteckning.

Artikel 8.

Generalförsamlingen och säkerhetsrådet skrida oberoende av varandra till val av domstolens ledamöter.

Artikel 9.

Vid varje val skola väljarna hava i åtanke icke blott, att de personer, som väljas, böra var för sig uppfylla de erforderliga förutsättningarna, utan även att säkerhet vinnes för att domstolen som helhet företräder civilisationens olika huvudformer och världens främsta rättssystem.

Artikel 10.

1. De kandidater, som uppnå absolut röstövervikt i generalförsamlingen och i säkerhetsrådet, skola anses valda.

2. Vid omröstning i säkerhetsrådet skall, vare sig det gäller val av domare eller val av medlemmar av det i artikel 12 omförmälda utskottet, skillnad ej göras mellan ständiga och icke-ständiga medlemmar av säkerhetsrådet.

3. I händelse mer än en medborgare i en och samma stat uppnår absolut röstövervikt både i generalförsamlingen och i säkerhetsrådet, skall endast den äldste av dem anses vald.

Artikel 11 .

Om efter det första valsammanträdet en eller flera platser återstå att besätta, skall i samma ordning ett andra och, om så erfordras, ett tredje sammanträde äga rum.

Artikel 12.

1. Om efter det tredje valsammanträdet en eller flera platser alltjämt återstå att besätta, må när som helst på begäran av generalförsamlingen eller av säkerhetsrådet tillsättas ett medlingsutskott om sex ledamöter, utsedda tre av generalförsamlingen och tre av säkerhetsrådet, med uppgift att för varje ledig plats med absolut röstövervikt föreslå ett namn att antagas av generalförsamlingen för sig och säkerhetsrådet för sig.

2. Genom enhälligt beslut må medlingsutskottet i sitt förslag upptaga varje person, som uppfyller de stadgade fordringarna, även om denna icke förekommit på den i artikel 7 omförmälda förteckningen.

3. Om medlingsutskottet finner, att det icke är i stånd att åstadkomma ett val, skola de ledamöter av domstolen, som redan utsetts, inom en tidsfrist, som fastställes av säkerhetsrådet, fylla de lediga platserna genom val bland de personer, som erhållit röster antingen i generalförsamlingen eller i säkerhetsrådet.

4. Vid lika röstetal bland domarna äger den äldste utslagsröst.

Artikel 13.

1. Domstolens ledamöter väljas för nio år och kunna återväljas; dock skola av de domare, som utses vid det första valet, fem avgå efter tre år och fem andra efter sex år.

2. De domare, som skola avgå med utgången av ovannämnda begynnelseperioder om tre och sex år, utväljas genom lottdragning, som företages av generalsekreteraren omedelbart efter att det första valet avslutats.

3. Domstolens ledamöter kvarstå i ämbetet, intill dess efterträdare utsetts. Även därefter skola de fullfölja behandlingen av mål, som de redan börjat handlägga.

4. Önskar ledamot av domstolen avgå, skall avsägelsen ställas till domstolens president för att tillställas generalsekreteraren. Detta senare meddelande medför ledighet i domstolen.

Artikel 14.

Ledigblivna platser skola återbesättas i den för det första valet stadgade ordningen med förbehåll för följande bestämmelse: inom en månad efter det ledigheten uppstått skall generalsekreteraren utsända i artikel 5 föreskrivna anmodan, och dagen för valet skall bestämmas av säkerhetsrådet.

Artikel 15.

Ledamot av domstolen, som valts efter ledamot, vars ämbetstid icke utlupit, innehar ämbetet under återstoden av företrädarens ämbetstid.

Artikel 16.

1. Ledamot av domstolen må icke innehava någon politisk eller administrativ funktion eller utöva någon annan yrkesmässig verksamhet.

2. I tvivelaktiga fall tillkommer avgörandet domstolen.

Artikel 17.

1. Ledamot av domstolen må icke vara ombud, rådgivare eller advokat i något mål.

2. Ledamot av domstolen må icke deltaga i avgörandet av något mål, i vilket han tidigare uppträtt såsom endera partens ombud, rådgivare eller advokat, såsom medlem av en nationell eller internationell domstol, såsom medlem av en undersökningsnämnd eller i någon annan egenskap.

3. I tvivelaktiga fall tillkommer avgörandet domstolen.

Artikel 18.

1. Ledamot av domstolen kan icke skiljas från ämbetet, med mindre han enligt övriga ledamöters enhälliga mening upphört att fylla de stadgade förutsättningarna.

2. Officiell underrättelse härom skall av domstolens sekreterare tillställas generalsekreteraren.

3. Dylikt meddelande medför ledighet i domstolen.

Artikel 19.

Domstolens ledamöter åtnjuta vid fullgörandet av sina uppgifter diplomatiska privilegier och immuniteter.

Artikel 20.

Varje ledamot av domstolen skall, innan han tillträder sitt ämbete, vid offentligt sammanträde avgiva en högtidlig förklaring, att han skall opartiskt och samvetsgrant utöva sina befogenheter.

Artikel 21.

1. Domstolen väljer sin president och sin vicepresident för tre år; de kunna återväljas.

2. Domstolen utnämner sin sekreterare och äger förordna om utnämning av sådana andra tjänstemän, som må erfordras.

Artikel 22.

1. Domstolen har sitt säte i Haag. Detta utgör dock icke hinder för att domstolen sammanträder och fullgör sina uppgifter annorstädes, närhelst den anser detta önskvärt.

2. Presidenten och sekreteraren skola vara bosatta, där domstolen har sitt säte.

Artikel 23.

1. Domstolen skall ständigt förbliva i session utom under sina ferier, vilkas tid och längd bestämmas av domstolen.

2. Domstolens ledamöter äga åtnjuta regelbunden semester, vars tid och längd bestämmas av domstolen under hänsynstagande till avståndet mellan Haag och vederbörande domares hemort.

3. Domstolens ledamöter äro skyldiga att, med mindre de åtnjuta semester eller äro förhindrade på grund av sjukdom eller andra allvarliga, inför presidenten vederbörligen styrkta orsaker, ständigt stå till domstolens förfogande.

Artikel 24.

1. Om av särskild anledning ledamot av domstolen anser sig icke böra deltaga i avgörandet av visst mål, har han att därom underrätta presidenten.

2. Om presidenten anser, att ledamot av domstolen av särskild anledning icke bör deltaga i behandlingen av visst mål, skall han därom underrätta denne.

3. Om i ett dylikt fall domstolsleda-moten och presidenten hysa skilda meningar, tillkommer avgörandet domstolen.

Artikel 25.

1. Därest ej annorlunda uttryckligen föreskrives i denna stadga, utövar domstolen sina befogenheter i plenum.

2. Under förutsättning att antalet domare, som äro tillgängliga för att konstituera domstolen, icke därigenom minskas till mindre än elva, må i domstolens reglemente stadgas, att en eller flera domare, alltefter omständigheterna och i tur och ordning, må befrias från att närvara.

3. Domstolen är domför med nio domare.

Artikel 26.

1. Domstolen må vid behov tillsätta en eller flera kamrar, bestående av tre eller flera domare alltefter domstolens beprövande, för att handlägga särskilda slag av mål, exempelvis rörande arbetsförhållanden och mål rörande transitering och samfärdsel.

2. Domstolen må när som helst tillsätta en kammare för att handlägga ett särskilt mål. Antalet domare i en dylik kammare bestämmas av domstolen med parternas samtycke.

3. Mål handläggas av i denna artikel avsedda kamrar, om parterna framställa begäran därom.

Artikel 27.

Utslag avkunnat av någon av de kamrar, om vilka stadgas i artiklarna 26 och 29, skall anses såsom avkunnat av domstolen.

Artikel 28.

De kamrar, om vilka stadgas i artiklarna 26 och 29, må med parternas samtycke sammanträda och utöva sin verksamhet annorstädes än i Haag.

Artikel 29.

För att främja en snabb handläggning av målen skall domstolen årligen tillsätta en kammare av fem domare, vilka på begäran av parterna må handlägga mål enligt summariskt förfarande. Dessutom skola två domare utses att ersätta domare, som må bliva förhindrade.

Artikel 30.

1. Domstolen fastställer ett reglemente för utövningen av sin verksamhet. Särskilt fastställer den regler för förfarandet.

2. I domstolsreglementet må givas bestämmelser om bisittare med säte i domstolen eller i dess kamrar utan rösträtt.

Artikel 31.

1. Domare av parternas nationalitet bibehålla sin rätt att deltaga i handläggningen av det mål, som anhängiggjorts vid domstolen.

2. Om i domstolen sitter en domare av samma nationalitet som en av parterna, må varje annan part utse en person att vara domare. Denna person skall företrädesvis utses bland de personer, som föreslagits i enlighet med artiklarna 4 och 5.

3. Om i domstolen icke finnes någon domare av parternas nationalitet, må envar av parterna utse en domare i enlighet med vad som stadgas i moment 2 av denna artikel.

4. Bestämmelserna i denna artikel skola gälla i fall, som avses i artiklarna 26 och 29. I dylika fall skall presidenten uppmana en eller, om så erfordras, två av de domstolsledamöter, av vilka kammaren består, att avstå sina platser åt domstolsledamöter av vederbörande parters nationalitet, och, om sådana saknas eller äro förhindrade, åt av parterna särskilt utsedda domare.

5. Då flera parter göra gemensam sak, räknas de, i vad angår tillämpningen av ovanstående bestämmelser, såsom en enda part. I tvivelaktiga fall tillkommer avgörandet domstolen.

6. Domare, som utsetts enligt reglerna i momenten 2, 3 och 4 av denna artikel, måste uppfylla de i artiklarna 2, 17 moment 2, 20 och 24 av denna stadga föreskrivna fordringar. De deltaga i beslutet fullt jämställda med andra domare.

Artikel 32.

1. Domstolens ledamöter åtnjuta årlig avlöning.

2. Presidenten erhåller ett särskilt årligt arvode.

3. Vicepresidenten erhåller ett särskilt arvode för varje dag, under vilken han full gör presidentens uppgifter.

4. De enligt artikel 3l utsedda domare, som icke äro ledamöter av domstolen, erhålla ersättning för varje dag, under vilken de fullgöra sina uppgifter.

5. Dessa avlönings-, arvodes- och ersättningsbelopp fastställas av generalförsamlingen. De kunna icke minskas under ämbetstiden.

6. Sekreterarens avlöning fastställes av generalförsamlingen på förslag av domstolen.

7. I ett av generalförsamlingen antaget reglemente bestämmas de villkor, på vilka pensioner må tillerkännas domstolens ledamöter och sekreteraren, ävensom de villkor, på vilka domstolens ledamöter och sekreteraren erhålla ersättning för sina resekostnader.

8. Ovannämnda avlöningar, arvoden och ersättningar äro befriade från all beskattning.

Artikel 33 .

Kostnaderna för domstolen bestridas av Förenta Nationerna på sätt generalförsamlingen bestämmer.

KAPITEL II.

DOMSTOLENS BEHÖRIGHET.

Artikel 34.

1. Endast stater kunna vara parter inför domstolen.

2. Domstolen må, i överensstämmelse med sitt reglemente, hos offentliga internationella organisationer begära upplysningar i mål inför domstolen, och har att emottaga dylika upplysningar, som sådana organisationer lämna på eget initiativ.

3. Närhelst i ett mål inför domstolen fråga uppstår om tolkningen av en urkund, varigenom en offentlig internationell organisation upprättats, eller av en internationell överenskommelse, som ingåtts i anslutning till denna urkund, skall sekreteraren härom underrätta vederbörande offentliga internationella organisation och tillställa organisationen avskrifter av hela skriftväxlingen i målet.

Artikel 35.

1. Domstolen skall stå öppen för de stater, som äro anslutna till denna stadga.

2. De villkor, på vilka domstolen må anlitas av andra stater, fastställas, med förbehåll för särskilda bestämmelser i gällande traktater, av säkerhetsrådet, men sådana villkor må ej i något fall medföra, att parterna icke bliva jämställda inför domstolen.

3. Då en stat, som icke är medlem av Förenta Nationerna, är part i ett mål, skall domstolen bestämma det bidrag till kostnaderna för domstolen, som denna part har att vidkännas. Dock gäller icke denna bestämmelse, om ifrågavarande stat deltager i kostnaderna för domstolen.

Artikel 36.

1. Domstolen är behörig i alla mål, som underställas densamma av parterna, ävensom i alla fall, som särskilt angivas i Förenta Nationernas stadga eller i gällande traktater och konventioner.

2. De stater, som äro anslutna till denna stadga, må när som helst förklara, att de i förhållande till varje annan stat, som åtager sig samma förpliktelse, erkänna domstolen såsom ipso facto och utan särskild överenskommelse behörig i alla rättstvister avseende;

a. tolkningen av ett fördrag;

b. varje internationellträttsligt spörsmål

c. förefintligheten av någon omständighet, som, därest den konstaterades, skulle innebära åsidosättande av en internationell förpliktelse;

d. arten eller omfattningen av den gottgörelse, som bör givas i fall av en internationell förpliktelses åsidosättande.

3. Ovan avsedda förklaringar må avgivas antingen utan villkor eller under förutsättning av ömsesidighet från flera eller vissa staters sida eller för viss bestämd tid.

4. Dessa förklaringar skola deponeras hos Förenta Nationernas generalsekreterare, som har att tillställa de till denna stadga anslutna staterna och domstolens sekreterare avskrifter därav.

5. Förklaringar, som avgivits jämlikt artikel 36 i stadgan för den fasta mellanfolkliga domstolen och som ännu äro i kraft, skola i förhållanden mellan de till denna stadga anslutna staterna anses utgöra ett erkännande av den internationella domstolens obligatoriska behörighet för den tid förklaringarna ännu skola gälla och i enlighet med deras bestämmelser.

6. I händelse av meningsskiljaktighet rörande domstolens behörighet, tillkommer avgörandet domstolen.

Artikel 37.

Då en gällande traktat eller konvention föreskriver en saks hänskjutande till en av Nationernas förbund upprättad domstol eller till den fasta mellanfolkliga domstolen, skall i förhållanden mellan de till denna stadga anslutna staterna saken hänskjutas till den internationella domstolen.

Artikel 38.

1. Domstolen, vars uppgift är att i överensstämmelse med internationell rätt avgöra sådana tvister, som hänskjutas till densamma, skall tillämpa:

a. allmänna eller speciella internationella överenskommelser, vilka fastställa av de tvistande staterna uttryckligen erkända regler;

b. internationell sedvänja, utgörande bevis för en allmän praxis, godtagen såsom gällande rätt;

c. allmänna, av de civiliserade folken erkända rättsgrundsatser;

d. med förbehåll för bestämmelsen i artikel 59 rättsliga avgöranden och de olika ländernas mest sakkunniga författares lärosatser, såsom hjälpmedel för fastställande av gällande rätt.

2. Detta stadgande skall icke inskränka domstolens befogenhet att avgöra ett mål ex aequo et bono, om parterna äro ense därom.

KAPITEL III.

FÖRFARANDE.

Artikel 39.

1. Domstolens officiella språk äro franska och engelska. Om parterna äro ense om att hela förfarandet skall äga rum på franska, skall utslaget avkunnas på detta språk. Om parterna äro ense om att hela förfarandet skall äga rum på engelska, skall utslaget avkunnas på detta språk.

2. Har överenskommelse icke träffats rörande det språk, som skall användas, kan envar av parterna för utvecklande av sin talan använda det av de båda språken, som parten föredrager, och domstolens utslag skall avkunnas på franska och engelska. I dylikt fall skall domstolen samtidigt angiva, vilkendera av texterna skall äga vitsord.

3. Domstolen skall på begäran av part tillåta denna part att använda annat språk än franska eller engelska.

Artikel 40.

1. Mål anhängiggöras vid domstolen allt efter omständigheterna genom meddelande om skiljeavtal eller genom ansökan, riktad till sekreteraren. I båda fallen skola tvistens föremål och parterna i målet angivas.

2. Sekreteraren skall omedelbart underrätta alla vederbörande om ansökningen.

3. Han skall likaledes därom underrätta Förenta Nationernas medlemmar genom generalsekreteraren ävensom varje annan stat, som är berättigad att uppträda inför domstolen.

Artikel 41.

1. Domstolen äger, om den anser omständigheterna så fordra, angiva, vilka provisoriska förebyggande åtgärder som böra vidtagas för tillvaratagande av vardera partens rättigheter.

2. I avvaktan på det slutliga utslaget skall meddelande om de angivna åtgärderna omedelbart tillställas parterna och säkerhetsrådet.

Artikel 42.

1. Parterna företrädas av ombud.

2. De må inför domstolen biträdas av rådgivare eller advokater.

3. Ombud, rådgivare och advokater åt parter inför domstolen skola åtnjuta de privilegier och immuniteter, som erfordras för ett oberoende utövande av deras uppgifter.

Artikel 43.

1. Förfarandet består av två delar, en skriftlig och en muntlig.

2. Det skriftliga förfarandet innefattar delgivning till domstolen och parter av inlagor, motinlagor och eventuellt svars-inlagor, ävensom tillhörande aktstycken och handlingar.

3. Delgivningen äger rum genom sekreterarens förmedling i den ordning och inom de tidsfrister, som fastställas av domstolen.

4. Varje av part ingiven handling skall delgivas den andra parten i bestyrkt avskrift.

5. Det muntliga förfarandet består i hörandet inför domstolen av vittnen, sakkunniga, ombud, rådgivare och advokater.

Artikel 44.

1. För all delgivning till andra personer än ombud, rådgivare och advokater hänvänder sig domstolen direkt till den stats regering, inom vars område delgivningen skall äga rum.

2. Detsamma gäller, när fråga är om att på platsen upptaga bevisning.

Artikel 45.

De muntliga förhandlingarna ledas av presidenten och vid förfall för denne av vicepresidenten, eller, om båda äro förhindrade, av den äldste närvarande ledamoten.

Artikel 46.

Domstolens sammanträden äro offentliga, för så vitt icke annorlunda bestämmes av domstolen, eller båda parterna begära, att allmänheten icke skall äga tillträde.

Artikel 47.

1. Över varje sammanträde skall föras protokoll, som undertecknas av sekreteraren och presidenten.

2. Endast dessa protokoll äro autentiska.

Artikel 48.

Domstolen fastställer föreskrifter för processens förande, bestämmer den form och de tidsfrister, inom vilka vardera parten har att slutföra sin talan, och vidtager alla åtgärder, som påkallas för upptagande av bevisning.

Artikel 49.

Domstolen äger, även före de muntliga förhandlingarna, anmoda ombuden att förete visst aktstycke eller lämna viss förklaring. I händelse av vägran tager domstolen detta till protokollet.

Artikel 50.

Domstolen äger när som helst åt vilken person, korporation, byrå, kommission eller organisation den än må därtill utse, uppdraga att utföra en undersökning eller avgiva ett sakkunnigutlåtande.

Artikel 51.

Under den muntliga förhandlingen riktas till vittnen och sakkunniga alla erforderliga frågor i den ordning, som av domstolen fastställts i det i artikel 30 omförmälda reglementet.

Artikel 52.

Sedan bevisning och vittnesmål avgivits inom därför fastställda tidsfrister, äger domstolen avvisa all ny muntlig eller skriftlig bevisning, som endera parten skulle önska framlägga utan den andres samtycke.

Artikel 53.

1. Därest endera parten icke inställer sig eller underlåter att utveckla sin talan, må den andra parten begära, att domstolen skall avgöra tvisten till hans förmån.

2. Innan domstolen lämnar sitt bifall härtill, skall den övertyga sig, icke blott om att den är behörig i enlighet med artiklarna 36 och 37, utan även om att yrkandena äro såväl sakligt som rättsligt grundade.

Artikel 54.

1. Sedan ombud, rådgivare och advokater under domstolens kontroll framlagt alla de skäl och bevis, som de önska anföra, förklarar presidenten förhandlingarna avslutade.

2. Domstolen drager sig tillbaka för överläggning.

3. Domstolens överläggningar äro och förbliva hemliga.

Artikel 55.

1. Domstolens beslut fattas av närvarande domare medelst röstövervikt.

2. I fall av lika röstetal har presidenten eller hans ställföreträdare utslagsröst.

Artikel 56.

1. Utslaget skall motiveras.

2. Det skall angiva namnen å de domare som deltagit i beslutet.

Artikel 57.

Om utslaget helt eller delvis icke uttrycker en enhällig mening bland domarna, är envar av domarna berättigad att vid utslaget foga en redogörelse för sin särskilda mening.

Artikel 58.

Utslaget undertecknas av presidenten och av sekreteraren. Det skall uppläsas vid offentligt sammanträde, sedan parternas ombud vederbörligen underrättats.

Artikel 59.

Domstolens beslut är bindande endast för de tvistande parterna och i fråga om det mål, som avdömts.

Artikel 60.

Utslaget är slutgiltigt och kan icke överklagas. I händelse av tvist rörande utslagets innebörd och räckvidd, tillkommer det domstolen att på framställning av part tolka detsamma.

Artikel 61.

1. Framställning om ändring av utslaget kan sedermera göras till domstolen, endast om den grundas på upptäckten av en ny omständighet, som är ägnad att utöva ett avgörande inflytande och som före utslagets avkunnande var okänd för domstolen och för den part, som begär ändring, under förutsättning att denna okunnighet icke kan läggas parten till last.

2. Ändringsförfarandet inledes genom ett beslut av domstolen, vari uttryckligen fastställes, att en ny omständighet föreligger, att densamma är av beskaffenhet att kunna giva anledning till ändring samt att på denna grund framställningen kan upptagas till prövning.

3. Domstolen äger göra ändringsförfarandets inledande beroende av att utslaget först verkställes.

4. Framställning om ändring skall ingivas senast sex månader efter upptäckten av den nya omständigheten.

5. Framställning om ändring må icke ingivas efter utgången av tio år från dagen för utslaget.

Artikel 62.

1. Därest en stat finner, att en tvist berör ett densamma tillkommande rättsligt intresse, äger den hos domstolen begära att få uppträda såsom mellankommande part.

2. Det tillkommer domstolen att besluta om denna begäran.

Artikel 63.

1. När fråga är om tolkning av en överenskommelse, i vilken andra stater än de tvistande parterna tagit del, underrättar sekreteraren ofördröjligen sagda stater.

2. Envar av dessa har rätt att uppträda såsom mellankommande part, och, om den begagnar sig av denna rätt, är den tolkning utslaget innehåller bindande även för dess vidkommande.

Artikel 64.

Om annorlunda ej bestämmes av domstolen, skall varje part bestrida sina rättegångskostnader.

KAPITEL IV.

RÅDGIVANDE YTTRANDEN.

Artikel 65.

1. Domstolen må avgiva rådgivande yttrande i varje rättsfråga på begäran av varje sammanslutning, som genom eller i överensstämmelse med Förenta Nationernas stadga bemyndigas att framställa dylik begäran.

2. De frågor, rörande vilka domstolens rådgivande yttrande begäres, skola framställas till domstolen medelst en skriftlig ansökan, som skall noggrant angiva den fråga, rörande vilken yttrande begäres, och åtföljas av alla aktstycken, som kunna tjäna till att belysa frågan.

Artikel 66.

1. Sekreteraren skall omedelbart om ansökningen om rådgivande yttrande underrätta alla stater, som äro berättigade att uppträda inför domstolen.

2. Dessutom skall sekreteraren genom särskilt och direkt meddelande underrätta varje stat, som är berättigad att uppträda inför domstolen, och varje internationell organisation, vilken av domstolen eller mellan sessionerna av presidenten anses kunna lämna upplysningar i frågan, om att domstolen är beredd att mottaga skriftliga inlagor inom en tidsfrist, som bestämmes av presidenten, eller att höra muntliga framställningar i frågan under ett för ändamålet hållet offentligt sammanträde.

3. Om någon dylik stat, som icke erhållit det särskilda meddelande, som avses i moment 2 av denna artikel, uttrycker en önskan om att få ingiva en skriftlig inlaga eller att bliva hörd, besluter domstolen härom.

4. De stater och organisationer, som avgivit skriftliga eller muntliga inlagor, äga att yttra sig om av andra stater eller organisationer avgivna inlagor i den ordning och omfattning samt inom de tidsfrister, som i varje särskilt fall bestämmas av domstolen eller mellan sessionerna av presidenten. I sådant syfte skola skriftliga inlagor av sekreteraren i god tid delgivas stater och organisationer, som själva avgivit sådana.

Artikel 67.

Domstolen skall avgiva sina rådgivande yttranden vid offentligt sammanträde, sedan generalsekreteraren och ombuden för de medlemmar av Förenta Nationerna, för de andra stater och för de internationella organisationer, som direkt beröras, blivit underrättade.

Artikel 68.

Vid utövandet av sina rådgivande befogenheter skall domstolen dessutom följa de bestämmelser i denna stadga, som äga tillämpning i tvistemål, i den mån den anser dem tillämpliga.

KAPITEL V.

ÄNDRINGAR.

Artikel 69.

Ändringar av denna stadga skola företagas i den ordning, som föreskrives i Förenta Nationernas stadga beträffande ändringar av sistnämnda stadga, med förbehåll för de bestämmelser, som generalförsamlingen på tillstyrkan av säkerhetsrådet må antaga angående deltagande av stater, vilka äro anslutna till denna stadga men icke äro medlemmar av Förenta Nationerna.

Artikel 70.

Domstolen äger att genom skriftlig hänvändelse till generalsekreteraren för prövning enligt föreskrifterna i artikel 69 föreslå sådana ändringar i denna stadga, som den må anse erforderliga.